

RICHARD

- mies amerikkalaisesta unelmasta

Yhdysvallat on tuhkimotarinoi- den luvattu maa. Kuinka monta ker- taa me olemmekaan saaneet kuulla juttuja juoksupojasta johtajaksi tai miilunpolttajasta miljonäärik- si!

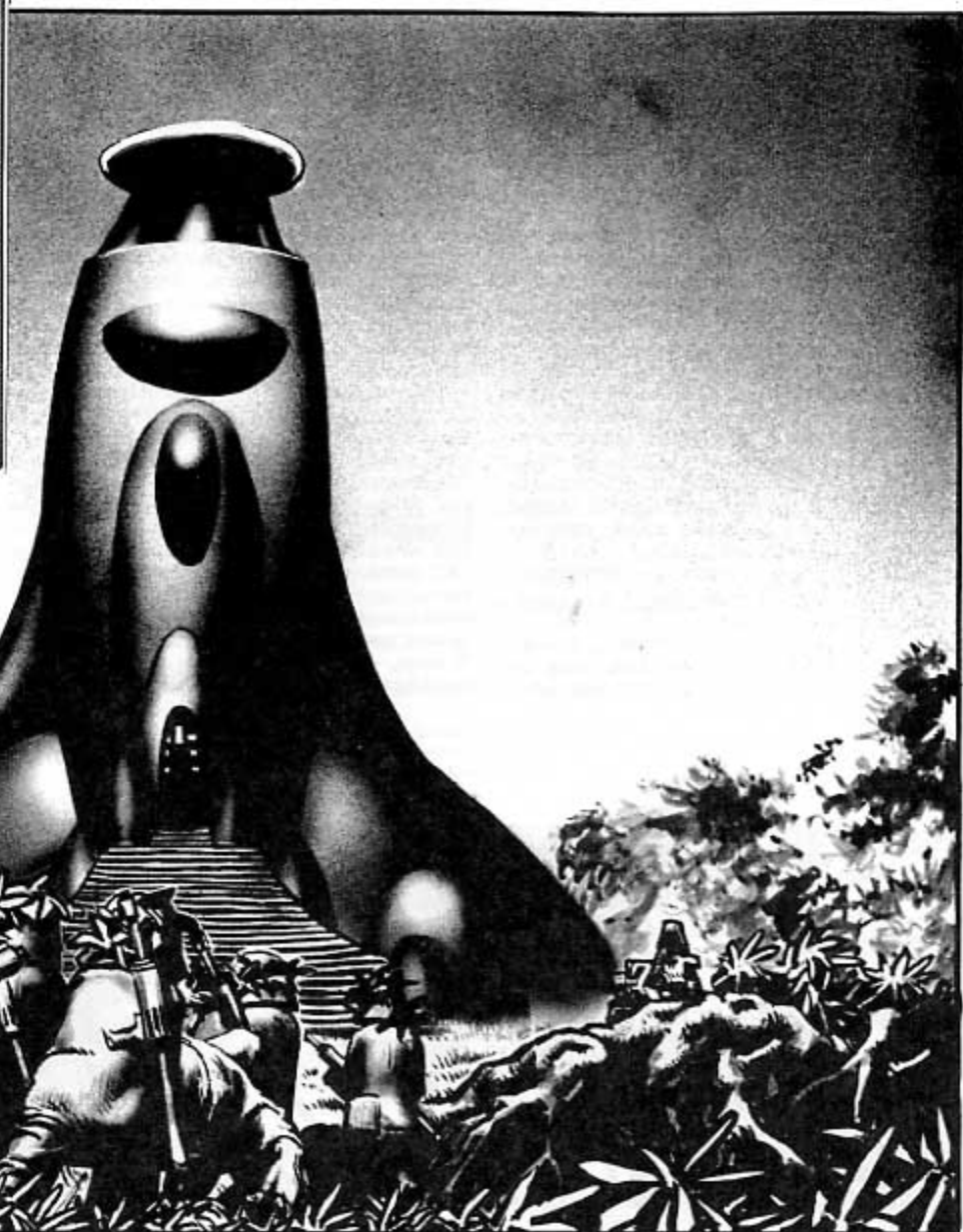
Lisänä rikka rokassa; tässä tuhkimotarina sarjakuvamaailmasta eli animaattorista kultiksi: Richard Corben.

TYVESTÄ PUUHUN

Richard Vance Corben syntyi 1940 Missouriissa, sai taidealan koulutuksen Kansas City Art Institutessa ja meni vuonna 1963 töihin animaattoriksi Calvinin mainoselokuva studioille Kansas

Cityyn. Vuosien kuluessa Corben piirteli sarjakuvia erilaisiin fanzineihin ja muihin pienlehtiin. Hänen ensimmäinen sarjakuvansa julkaistiin Voice of Comidom -fanzinissa vuonna 1968. Vähän myöhemmin Corben sai säästöistään kootuksi sen verran rahaa että pystyi julkaisemaan oman sarjakuvalehden Fantagorin ykkösnumeron. Corben kertoi, että hän oli kuvitellut mykistävänsä koko kustannusmaailman ja ansaitsevansa miljoonan tai pari.

Fantagoria sai vain tilaamalla sitä suoraan tekijältä ja näin lehdestä tuli taloudellinen katastrofi. Sitä paitsi Corben asui Teksasis- sa kaukana länsirannikon paisuvas-

CORBEN

ta undergroundteollisuudesta ja sen markkinointikanavista. Tarinallemme onneksi eräs sarjakuvavälittäjä otti häneen yhteyttä lähettämällä Corbenille näytteen "Skull"-lehdestä pyytäen samalla häntä "jengiin" mukaan.

Näin Corben alkoi päästä hiljalleen julkisuuteen. Hän sai sittemmin Fantagor sijoituksensakin takaisin kun lehti julkaistiin "oikeana" udergroundlehtenä uudestaan 1970-luvun alussa.

Corben lopetti animaatiotyönsä 1972 siirtyen vapaaksi taiteilijaksi. Hän avusti mm. James Warrenin lehtiä: Creepy, Eerie ja Vampiralle tenden kuitenkin samalla koko ajan sarjakuvia underground-lehtiin ja fanzineihin.

Ja siitä alkoi Robert Vance Corbenin (alias Core, alias Darve, alias Harvey Sea) tie tähtiin. Merkittäviä virstanpylväitä tuolla matkalla ovat olleet mm.:

Rowlf (1971)
Neverwhere (animaatioelokuva; 1971)
The Beast of Wolfton (1972)
Den (1973)
Bloodstar (sarjakuvaromaani; 1976)

VÄREISSÄ SEN SALAISUUS

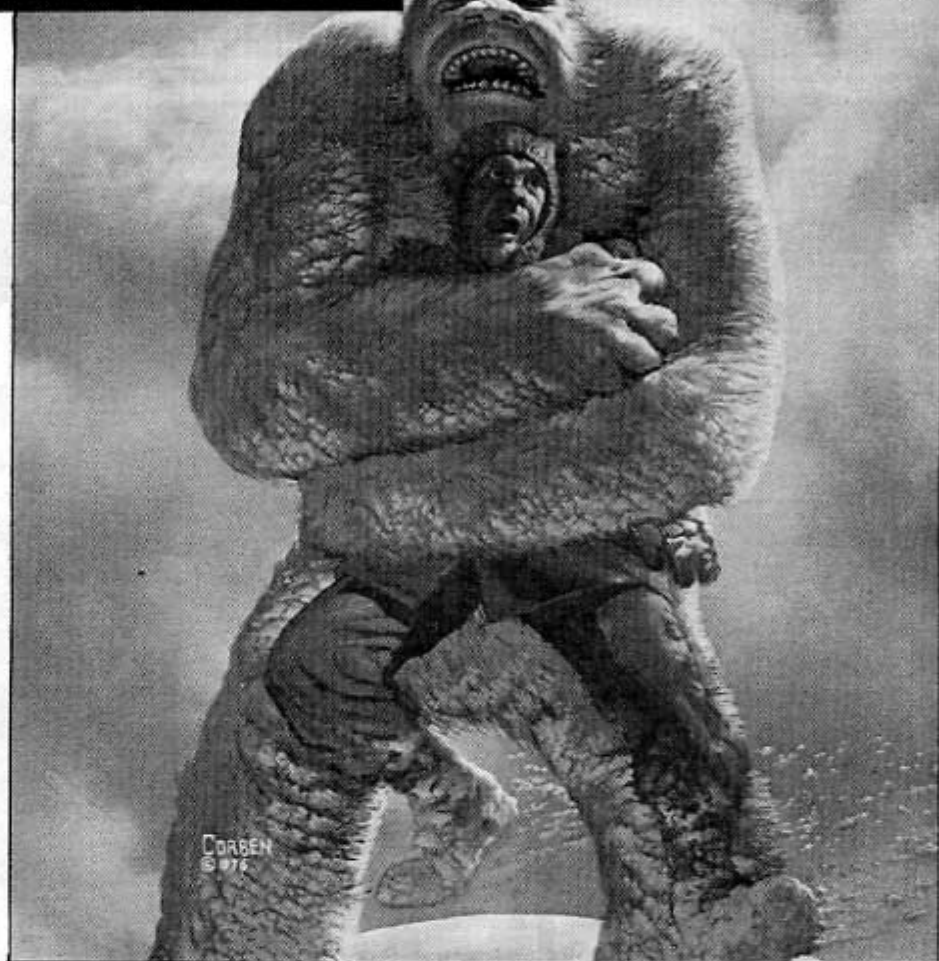
Corbenin sarjoissa näkyy selvästi hänen pitkäaikainen elokuvakokemuksensa. Elokuvamaisen tyylin selkeimpiä ilmentymiä on tapahtumien tuonti "zoomauksella" aivan lähelle katsojaa sekä kerrontaa huipentavat terävät leikkaukset, joissa tapahtumaa vahvistetaan yksittäisillä erillisillä kuvilla (ks. esim. sivun kuva Rowlfista).

Hänen piirrostyönsä on hämmästyttävän kolmiulotteista mikä on aikaansaatu erittäin huolellisella valon ja varjon käytöllä. Varjostuksen tarkkuudesta kertoo sekin, että Corben valmistaa usein hahmoistaan savimalleja, joita hän sitten tutkii eri valaistusolosuhteissa.

Parhaimmillaan Corben on värisarjoissa, mutta hän taitaa erinomaisesti myös elävien mustavalkosarjojen tekemisen.

Tyylinsä vaikuttaneita piirittäjiä Corben kertoo olevan paljon. Hän on tutkiskellut huolellisesti mm. seuraavien taitelijoiden töitä: Rembrandt, Dürer, Michelangelo ja Goya. Uudempia suosikkeja ovat mm. Maxfield Parrish, Frank Frazetta, Alex Toth, Wally Wood ja Vaughn Bodé.

Corbenin sarjojen päähahmot ovat kuitenkin aina selkeästi corbenmaisia: naiset ovat pyöreäkasvoisia ja heillä kaikilla on suunnattomat rinnat; miehet ovat korostuneen lihaksikkaita ja heidän kasvonsa ovat suomalaisen kirveeläveistettyjä ja lisäksi heillä on hyvin usein vallan kookas sukupuolielin. Onko tuollainen ulkomuoto sitten kaikkien ihmisten toi-

Den

The Beast of Wolfton

veena sitä en tiedä, mutta ainakin Corben tuntuu niin uskovan. Esimerkiksi hänen Den-sarjansa kertoo pienestä hirtelästä insinööristä, joka eräänä päivänä rakentaa salaperäisen ohjeen mukaan eriskummallisen kojeen. Tuo sähkölaite toimii porttina toiseen ulottuvuuteen. Insinööri me siirtyy sinne ja muuttuu edelläesite-

tyn kaltaiseksi lihaskimpuksi. Hän tapaa uudessa maailmassa (Neverwhere) kauniin naisen (ks. kuvausta edellä), joka kertoo joutuneensa sinne läahustettuaan eläkepäivinänsä keppinsä kanssa metsässä. Tuossa ihmeellisessä maailmassa he rakastuvat ja kokevat huimia seikkailuja ihmeellisten pahojen olentojen kanssa.

Corbenin sarjoista on löydetty kolme päälinjaa: uusE.C. eli kauhu-tarinat, sword & Sorcery, joka voitaisiin hätätilassa suomentaa suoraan miekka ja noituus, mutta pysyteltäköön yleisesti kaikkialla käytetyssä englanninkielisessä muodossa sekä science-fiction -tarinat.

TARINAN KERTOJA

Vaikka Corbenin piirtämistekniikka ja värienkäyttö onkin lois-

tavaa niin minun Corben-innostukseksi syntyi kuitenkin hänen tarinoidensa juonten perusteella. Niiden perusteena on usein hyvän ja pahan välinen taistelu, joka kerrotaan sellaisella hartaudella, että lukijan mieleen nousevat vanhat kansantarinat ja suuret sankariepokset.

The beast of Wolfon kertoo nuoresta miehestä, joka on muuttanut taikavoimien vaikutuksesta suunnattomaksi hirviöksi. Mies voi muuttua takaisin normaaliksi vasta kun hän on tavannut kauniin

naisen, joka haluaa yhtyä häneen. Hirviömme ryöstää julman linnan-herran kauniin nuoren vaimon, on sukupuoliyhdytyksessä tämän kanssa, muuttuu kauniskasvoiseksi komeaksi nuoreksi mieheksi, mutta silloin nainen tappaa hänet. Jonkin ajan kuluttua nainen löydetään metsästä järkensä menettäneenä ja hän synnyttää myöhemmin hyvin omituisen poikalapsen.

Rowlf kertoo koiran uskollisuudesta emäntäänsä kohtaan pahassa maailmassa.

Corbenin näkemys ihmiskunnan

tulevaisuudesta on lohduton. Ihmiset ovat hänen sarjoissaan ahneita petoja, jotka ansaitsevat hyvin sen väkivaltaisen lopun, jonka he niin usein saavat.

Tulevaisuuteen sijoitetuista tarinoista yksi koskettavimmista on *Going Home*, joka kertoo kauan avaruudessa olleesta vanhasta miehestä ja tämän halusta nähdä maapallo vielä kerran ennen kuolemaansa. Mies matkaa kohti maapalloa kahden robotin kanssa tietämättä lainkaan, että ihmiskunta on tällä välin tuhoutunut. Kun he viimein saavat maapallon näkyviinsä, tuo näky on liikaa vanhalle miehelle; hän saa sydänkohtauksen ja kuolee. Robotit päättävät haudata hänet kunniallisesti isiensä maahan.

Corbenin tarinoissa on yleensä paljon väkivaltaa joka on rajua ja lähestulkoon kuvottavaa. Todellinen väkivaltahan on aina etovaa eikä sen realistinen esittäminen

näin ollen ole pahasta, kunhan siitä ei muodostu itsetarkoitusta.

Väkivaltaisuuden lisäksi Corbenin sarjoissa korostuu voimakas seksuaalisuus.

Richard Corbenin parhaimmat sarjat ovat myös hänen itsensä käsikirjoittamia. *Den*, joka on hänen parhaimpia teoksiaan, pohjautuu lukuisia kertoja palkittuun animaatioelokuvaan *Neverwhere*. *Neverwhere* on yhdistelmä animaatiota ja tavlilista elokuvaa eikä sitä varmasti-kaan ikinä nähdä Suomessa. Yleensä Corben käyttää kuitenkin paljon toisten käsikirjoituksia. Kuulemma paras "vieraillevista" käsikirjoittajista on *Jan Strnad*, joka on tehnyt mm. juonen tarinaan *New Tales of the Arabian Nights*.

Kirjallisuuden alalla Corbenin mielilukemista on science-fictionin ohella kauhukirjallisuus, mikä näkyy myös hänen mielikirjailijalistastaan: Sheekley, Heinlein, Arthur C. Clarke, Bloch, Ellison, Farnar ja tietenkin Burroughs ja Lovecraft.

Corben on selvästi amerikkalainen kertoja, mikä näkyy runsaan seksin ja väkivallan lisäksi myös juonten suoraviivaisuudessa tapahtuman ja toiminnan kuvauksessa.

Mutta yhtä kaikki: tutustukaa Corbeniin, joka on amerikkalaisen sarjakuvan ainoita ja viimeisiä toivoja maailmalle jylläävää eurooppalaista aaltoa vastaan.

Älkää lukeko Richard Corbenin tarinoita selaamalla niitä nopeasti ja katselemalla vain kuvia, sillä silloin järkytätte "turhasta" seksistä ja väkivallasta (niin kävi alkuun minulle). Syventykää hänen sarjakuviansa niin silloin niistä saa sen salaperäisen esijisien tarinoiden tunnun, mikä tekee Corbenin melkein pä kultin arvoiseksi.

Juhani Tolvanen

Twilight of the dogs

Den

Den

Corbenia suomeksi:

Vampirella nro 1 Pahan käskyläinen
Shokki nro 1/1972 sisällysluettelo-
sivulla yksi kuva Corbenin sarjas-
ta Hyönteismyrkky
Shokki nro 6/1975 Jäähtynyt kauneus
kuvat/teksti Corbenin
Shokki nro 6/1976 Kirjatoukka
teksti: G. Conway
lisäksi jossain muussa 1972:n nu-
merossa on Corbenin juttu.
(Suomi-tiedot kokosi Lasse
Hohenthal)

Corben bibliografiaa:

(listassa vain tärkeimpiä saata-
vissa olevia)

BLOODSTAR - Corben - John Jakes -
Robert E. Howard -kirja 112 s.
- myös Heavy Metal: 45 -

THE ODD COMIC WORLD OF RICHARD
CORBEN
- kirja, johon on koottu Corbenin
töitä Warrenille. 80 s.

DEN (NEVERWHERE)
- kirja 112 s.
- Heavy Metal: 4-13.

NEW TALES OF THE ARABIAN NIGHTS
- käsikirjoitus: Jan Strnad
- kirja 104 s.
- myös Heavy Metal: 15-28

ROWLF
- Heavy Metal: 32-34

THE BEAST OF WOLFTON
- Heavy Metal: 35-38

Corbenin ensimmäinen "overground"-
sarja ilmestyi Warrenin Creepy-
lehden numerossa 36, joten siinä
on yksi keräilykohde. Lisäksi hä-
nen sarjojaan on ilmestynyt mm.
Funnyworld-lehden varhaisemmissa
numeroissa.